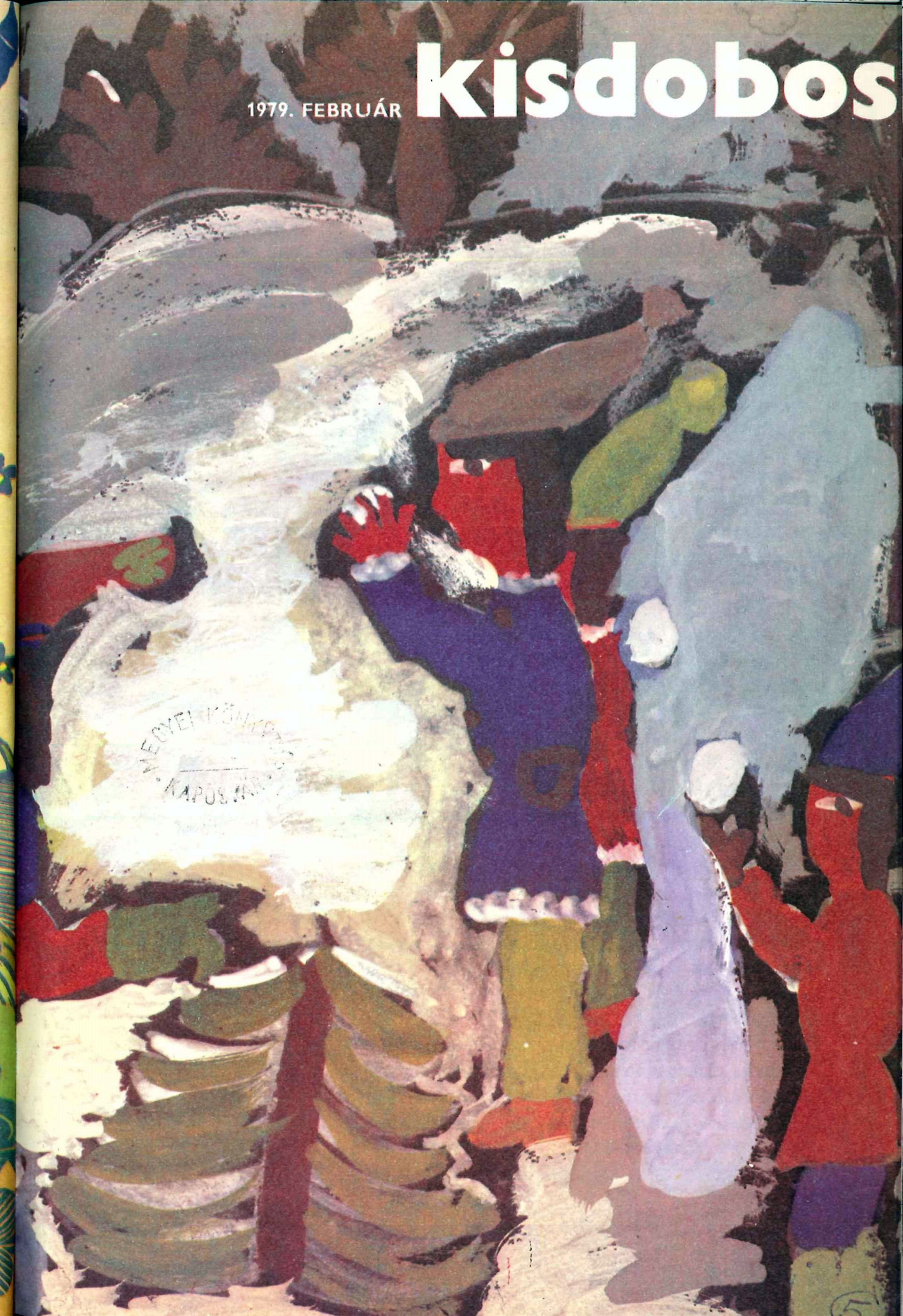

1979. FEBRUÁR

kisdobos

MEGYEI KÖNYVTÁR
KAPOSVÁR

Rugdalódzóról — dologidőben

— Nagy kár, hogy kinőttem az öcsém rugdalódzóját! — súgta Jutka, ahelyett hogy a vég-eredményt súgta volna meg. A számtannal ugyanis egyszerre lettünk készen a napköziben, és vártam, mint máskor, hogy megmondja: neki mennyi jött ki. Ő meg itt holmi rugdalódzó után ácsingózik dologidőben.

— Örülj neki, hogy kinőtted, mert akkor nem járhatnál a 4. b-be, velem.

— De én pólyásbaba akarok lenni! Nem érted?

— Nem.

— Mert téged nem érdekel a jövő!

— A jövő?

— A jövő hét. A farsang. Érted már? Tudod, az öcsém cumija még éppen jó. A pártedlijét is a nyakamba tudom kötni, a sapkáját meg már méretre igazítottam magamnak. A melegcsap alá tartottam, ki is nyúlt rendesen. Csak a rugdalódzóval nem boldogulok. Az tartja a formáját. Segíts kitalálni valamit.

— Majd jövőre. Az idén nem leszel kisbaba. Az őrünkben ezen kívül nem lesz bohóc, katicabogár, kalapos gomba, hirdetőoszlop és nem lesz Micimackó sem. Mert én is gondoltam már a jövő hétre. Ma állapodunk meg, melyikünk mi lesz a csapat farsangi multságán. Neked még nem értem rá megmondani, hogy rendkívüli őrsi megbeszélést tartunk, de most már tudod. Azt gondoltuk, hogy a farsangon a mi őrünk minden tagja képviselő lesz. Ne ijedj meg, nem országgyűlési képviselő! A szomszédos országok gyerekeit fogjuk képviselni népviseletben. Mert, ugye, itt a Gyermek Nemzetközi Éve. Mikor mutassuk be szomszédaink gyermek-viseletét, ha nem éppen most, a farsangon?

— Elég vidám lesz így a multság?

— Hajaj! Majd meglátod. Azon fogunk mulatni, hogy a gyerekek nem ismernek majd meg minket, pedig a csapatban kizárólag a mi őrünkön nem lesz maszk. Törhetik a fejüket, lett, szlovák, horvát vagy éppen gurál gyereket üdvözljenek bennünk. De mi ezt az egészet azért csináljuk, hogy ott helyben megismerkedjünk.

Máris Mária, őrvezető-helyettes

Polgár István Tél

Talpsiklató
jéglap a tó,
Jancsi, Kató
ugrándozik:
övék, nekik
esik a hó!

Szalad a jó
két gyors csikó,
elsuhanó
szán csengeti:
— Fuss ki, Peti,
esik a hó!

Szívem is, ó,
ez a bohó,
táncot ropó
szív hogy örül!
Képentörül
egy hógolyó.

Kiss István rajzai

EZEREKGY ÖRS

4.

Janikovszky Éva

Érdekes-e, amit Ildi mesél?

— Ki mesél ma? — kérdezte Jutka az Ezeregy őrstől.

Többen jelentkeztek, Ildi csak olyan tétova mozdulat-tal, ahogy az osztályban szokott.

— Ma Ildi mesél — válaszott a jelentkezők közül Jutka.

— Hát mesélhetek éppen — bizonytalankodott Ildi. Ha zavarban volt, minden mondatot „hát”-tal kezdett —, de lehet, hogy az nem is érdekes, amiről én mesélni tudok.

— De az is lehet, hogy érdekes — biztatta Jutka. — Majd mi eldöntjük a végén.

— Tegnap vendégünk volt — kezdte Ildi. — Pista bácsi. Somogyi Pista bácsi.

Ildi ezt úgy mondta, mintha Somogyi Pista bácsit mindenkinek ismernie kellene. De csak Csaba fütyyentett elismerése jeléül, a többiek kérdőn néztek Ildire.

— Azt hittem, mindenki ismeri — mentegetődzött Ildi. — Somogyi Pista bácsi a Virágzó téesz elnöke. Ő küldte el anyukámat a Szovjetunióba.

— Anyukád a Szovjetunióban van? — csodálkozott most Jutka. — Nem is mondtad!

— De nekünk mondta! — kiáltotta Misi. — Moszkvában van! — Most már biztosan tovább utazott — foly-

tatta Ildi. — Egy hétig voltak egy Moszkva környéki téészbén, ami éppen olyan vitamin- és virágygár, mint a miénk.

— Micsoda? — kérdezte Zoli. — Milyen gyár?

— Hát ezt csak olyan viccesen szokta Pista bácsi mondani, hogy a mi téészünk vitamin- és virágygár. De komolyan gondolja. Úgy érti, olyan a téesz, mint egy nagy gyár, folyamatosan termeli a friss zöldséget a városnak, hogy télen is legyen paprika, paradicsom, saláta, retek, szóval vitamin. A virág is nő télen-nyáron. Láttátok ti is a kertészetben: egész évben nyílik a szegfű meg a gerbera. A Szovjetunióban is ilyen téeszeket látogatnak meg anyukámék, hogy lássák, mit csinálnak okosabban az ottaniak. Aztán majd elmondják itthon. Ezt hívják tapasztalatcserének. Tavaly jártak itt leningrádi vendégek a mi téészünkben, és azt mondták, ők is sokat tanultak. Tudjátok, Leningrád körül van egy óriási fóliasátor-város, ott termesztik a leningrádiaknak a friss zöldséget. Arrafelé hidegebb van, a szabad földben kevesebb teremne, mint nálunk. Tudjátok hányan laknak Leningrádban? Négymillióan! Pista bácsi mondta. Képzeljétek el, hogy négymillió embernek mennyi paradicsom, saláta és uborka kell!

Az Ezeregy őr megpróbálta elképzelni.

— Anyukám most már Leningrádban van — folytatta Ildi —, de tegnap érkezett csak az első lapja Moszkvából. A Vörös tér van rajta, este, kivilágítva, olyan gyönyörű! Pedig anyukám el se akart menni. Még sosem volt külföldön. Félt ilyen messzire utazni, félt minket itthon hagyni, hogy mi lesz velünk három hétig? A lapon meg azt írta, boldog, hogy ott lehet, és reméli, egyszer majd mindnyájan ott állunk a Vörös téren, mert ezt nekünk is látni kell. Úgy örültünk, hogy ezt írta, mert akkor mégiscsak Pista bácsinak volt igaza.

— És mi van Pista bácsival? — kérdezte Bori. — Miért volt nálatok?

— Azt hiszem, ez nektek nem érdekes — tért ki a válasz elől Ildi. — Ti nem ismeritek őt. Csak nekem volt fontos.

— Ildi! — figyelmeztette Jutka. — Miben maradtunk? Most már meséld végig. Mondd el azt is, milyen Somogyi Pista bácsi.

— Hát — gondolkozott el Ildi — elég kicsi, de erős. Bajusza van. Szemüveget hord. Sokszor mérges, de nagyon jószívű. Nagyon okos. Felnőtt korában járta ki az egyetemet, és mindig tanul. Nem is tudom, mikor, mert mindenütt ott van. A tanácsban, a pártbizottságban. Mindenkit név szerint ismert a szövetkezetben. Szeretik az emberek. Azt hiszem ez a legfontosabb: bízna benne. Pedig sokat követel, nemcsak a munkában, hanem tanulnia is kell mindenkinek. Ezért küldte anyukámat is a Szovjetunióba. Azt szokta kiabálni, hogy akinek feje van, az tanuljon! Apukám azt mondja, Pista bácsi megszállott, anyukám meg nevet, szerinte ez szerencse, mert az előző elnök nem volt megszállott, és fele

annyit sem kerestek a tagok. Az exporttervet sem tudták teljesíteni, és azt sem, amire a várossal szerződtek.

Az őr csak nézett, hogy miket tud ez az Ildi.

— Gyakran meglátogat benneteket Somogyi bácsi? — kérdezte Jutka.

— Arra nincs ideje — rázta a fejét Ildi —, nagy a szövetkezet. Öcsi születése után járt nálunk, meg most, mielőtt anyukám elutazott, pontosabban, amikor éppen nem akart elutazni. Akkor beszélt apuval. Most csak azért jött, hogy megnézze, mire megyünk anyu nélkül. Mert anyu egyre mondta neki, hogy mit kezd majd apukám a három gyerekkel, ki fog főzni, mosni ránk, Pista bácsi meg kiabált anyukámmal, hogy azt bízta a szövetkezetre, ennél nagyobb feladatokat is megoldottak már, és ha visszajön, majd mondja meg, hogy kinek volt igaza. Az Ezeregy őr most már pontosan el tudta képzelni, hogy milyen ember Somogyi Pista bácsi.

— Tegnap aztán láthatta Pista bácsi, igyekszünk mi mindent megcsinálni — folytatta Ildi. Piri néninek megmondtuk, mert ő jött a brigádból segíteni, hogy nincs nekünk segítségre szükségünk. A vacsorát áthozzuk az étkezdéből. Képzeljétek, amikor Pista bácsi beállított, apu éppen mosott, én takarítottam, Laci meg az ételt melegítette Öcsinek. Mondtam apunak, menjenek csak be, majd én kiöblítem a ruhát, mert már kivette a gépből. Csak azt nem tudtam, hogy mivel kínáljam meg Pista bácsit. De ő kínált meg minket. Egy rekesz almát meg szőlőt hozott be a kocsiból, hogy ezt a szövetkezet küldi, nehogy anyukám kimaradjon a szüretből. Ilyen rendsek! Mikor Öcsi megvacsorázott, mi is bementünk, és beszélgettünk a szövetkezetről, meg arról, hogy több jó szakemberre lenne szükségük. Pista bácsi azt mondta, szívesen adnak a tagok tehetséges gyerekeinek ösztöndíjat, ha továbbtanulnak. — Megkérdezte Lacitól meg tőlem, nem akarunk-e mezőgazdasági szakközépiskolába menni? Öcsi az ölébe mászott, és mondta, ő akar. Pedig csak almát akart! Olyan jót neveltünk. Az öcsétek már nyilatkozott, ti meg gondolkoztatok rajta, mondta Pista bácsi, amikor elbúcsúzott. Mi ott álltunk apukánk mellett. Öcsit felemelte, adott neki egy puszit. — Azt hittem, hogy biztosan puszit ad nekem is, Laci meg azt, barackot nyom a fejére. De Somogyi Pista bácsi kezét nyújtott, nekem is, Lacinak is. Velem még sosem fogott kezét felnőtt. Ennek nagyon örültem, de azt már igazán nem tudom megmondani, miért.

— Nem is kell — mondta Eszter. — Értjük.

Az Ezeregy őr elgondolkozott.

— Azt ígértük Ildinek — emlékeztette őket Jutka —, hogy a végén megmondjuk, érdekes volt-e, amit mesélt? Érdekes volt?

— Érdekes, hát! — vágta rá az ezeregyek.

— Csak ne mondanátok folyton azt, hogy hát! — mosolygott rájuk Ildi.

— Csak olyankor mondjuk, ha zavarban vagyunk — mondta Misi.

Fecske Csaba

Arany-Holdat vinnék

Lennék kék csikó

— Halihó!

*kék csikó lennék,
aranyzabot ennék!*

Lennék csak páva

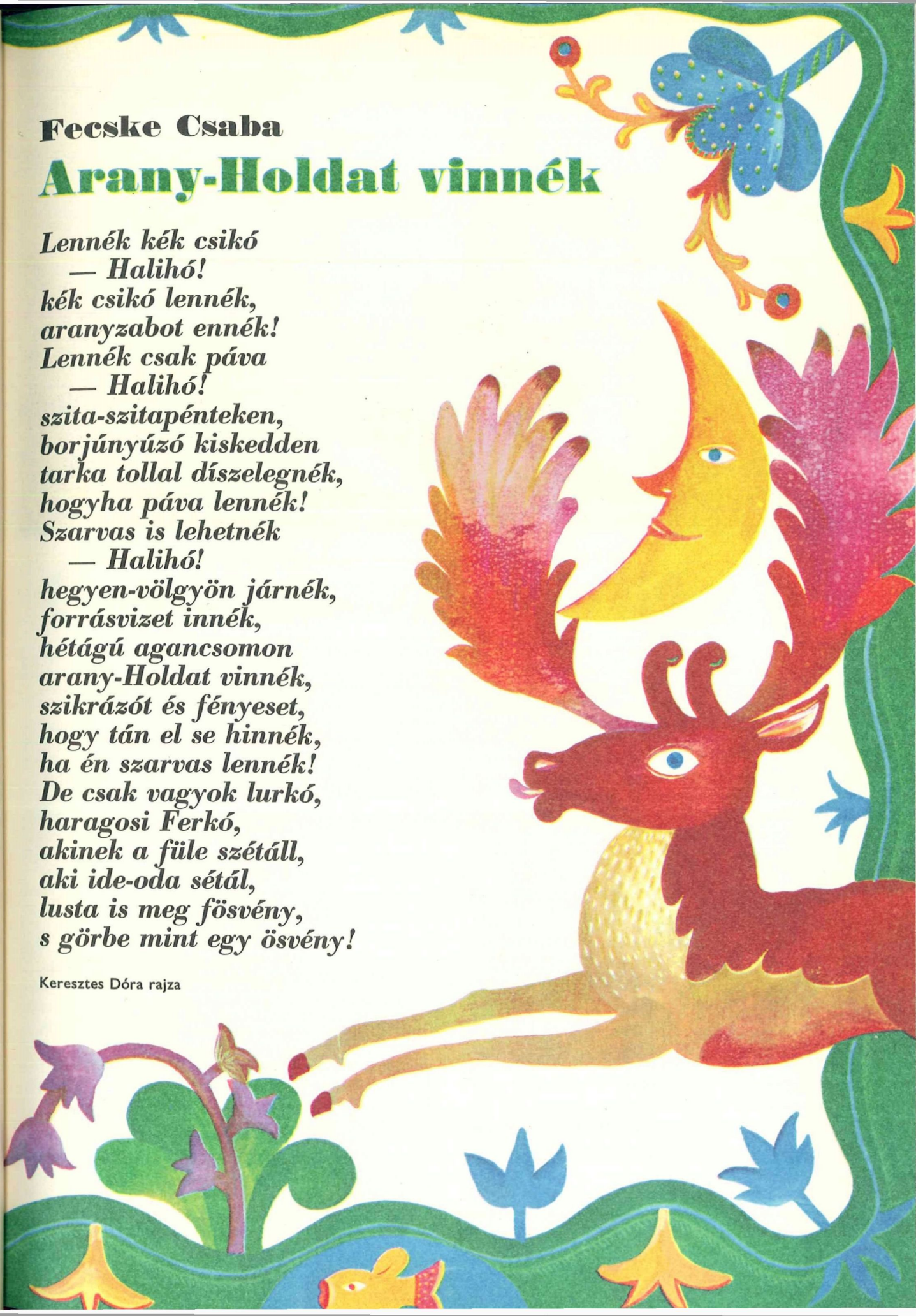
— Halihó!

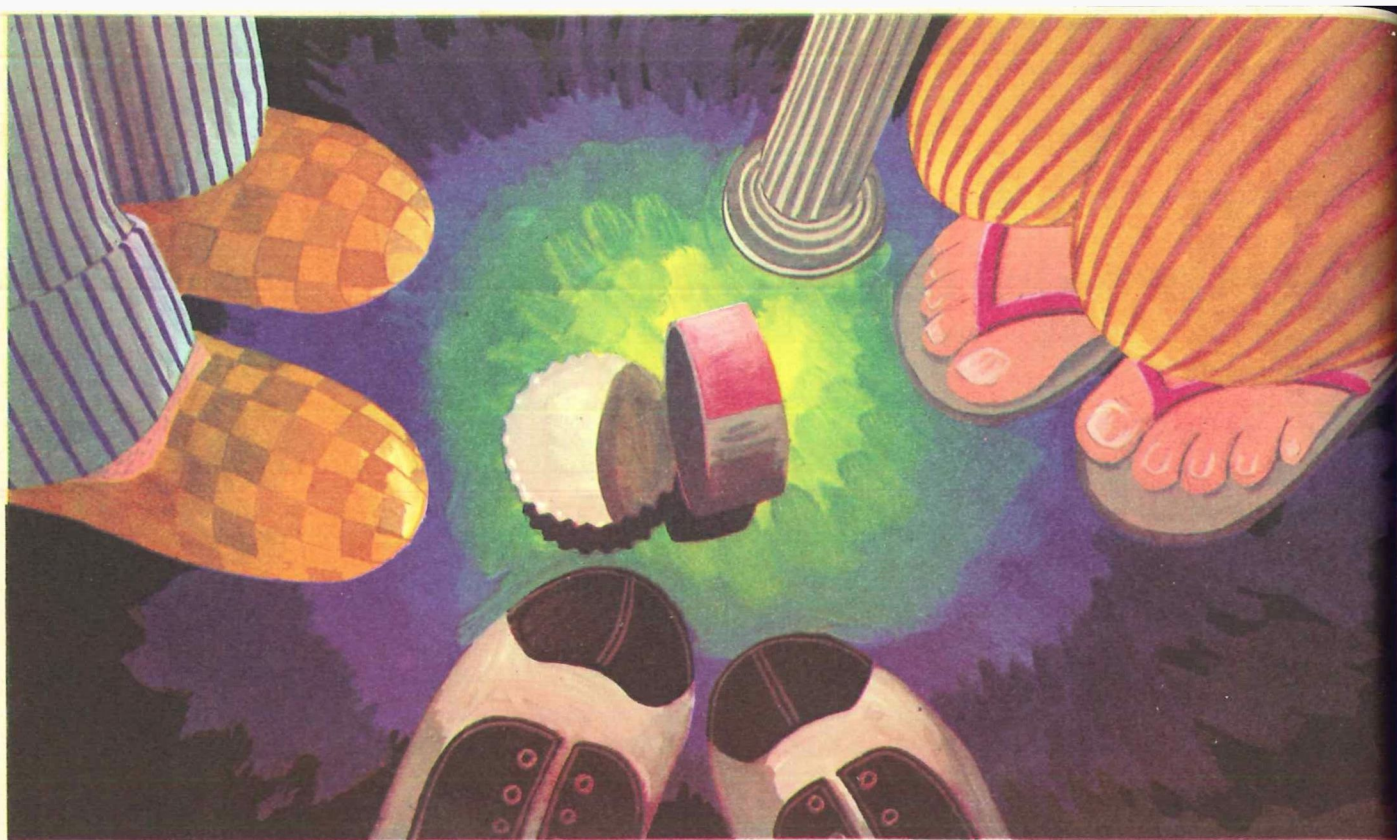
*szita-szitapénteken,
borjúnyúzó kiskedden
tarka tollal díszelegnék,
hogyha páva lennék!
Szarvas is lehetnék*

— Halihó!

*hegyen-völgyön járnék,
forrásvizet innék,
hétágú agancsomon
arany-Holdat vinnék,
szikrázót és fényeset,
hogy tán el se hinnék,
ha én szarvas lennék!
De csak vagyok lurkó,
haragosi Ferkó,
akinek a füle szétáll,
aki ide-oda sétál,
lusta is meg fösvény,
s görbe mint egy ösvény!*

Keresztes Dóra rajza

Vidor Miklós: KOLOMPOLO

Ha most megpróbálom elmondani ezt a történetet, akárhogy igyekszem is, csak az egyik felét ismeritek meg. Méghozzá nem is az érdekesebbiket. Azt egyesegyedül ő idézhetné föl, akivel megesett és iszonyúan megrémült, mikor a kellős közepében találta magát, azazhogy belé-szorult a fejével... Végül is mi csupán kiszabadítottuk, ami kétségtelenül izgalmas kaland volt, ráadásul éjszakai kaland, de azért mégsem az igazi!

A kaland mindig annak igazi, aki belépottyan, átéli az első perctől fogva, mikor úgy érzi, csapdába szorult, reménytelenül magára maradt, senki sem tud róla, nincs aki segíthetne! És akkor, akármilyen céltalannak látszik is, elkezd viaskodni, nekivág a vakfeketeségnek, és ha már hangja sincs, lármát csap azzal a kolomppal, amelyet sehogysem képes lecibálni magáról.

Ezt a lármát hallottuk meg odabenn a domboldali, kerti házban. Egészen pontosan egyedül Mackó hallotta meg hármunk közül, mert Nikolett meg én aludtunk már. Mackó fölfülett a különös csörömpölésre, mivel ébren volt. De megfordítva is lehet: ezért nem alhatott, mert ébren tartotta a tompa, időnkint fölcsendülő fémhangú koppanás, meg a nyomában támadó fura motoszkálás, s még csak azt sem mondhatta meg, honnét hal-latszik.

Egy darabig fülelt, aztán megrázta a karomat.

— Mi ez a zaj?

Az álmából fölvert ember zavarával próbáltam tájékozódni a sötétben. Lestem én is. De most, mintha csak azértis elhallgatott volna, vagy a fülem nem elég éles, hogy fölismerjem.

— Valami állat lehet odakinn... talán kutya? — sut-togta Mackó. Majd tétován hozzátette: — Mintha a ház alatt járna...

Valószínűtlenül hangzott. A kétméteres kerítésen nem olyan könnyű átugrani egy jólmegtermett kutyának sem. Persze kaparhat magának alatta is lyukat. Csakhogy az nem megy olyan nesztelenül! A ház alá viszont befér-közhetik, ha már egyszer bejutott, hiszen az jó magas betonlábakon áll...

Így vitatkoztunk egymással félhangon s magunkban némán, mikor ismét megpendült az a rejtélyes hang oda-lenn vagy odakinn — ebben nem voltunk bizonyosak.

Vakon kitapogattam a kisasztalon a rúdlámpát, föl-kattintottam.

— Gyerünk!

Kiléptünk a tornácra, magunk elé bocsátottam az éles sugarú fényt, körbepásztáztam vele a ház körül. Odakinn csak a csillagos éjszaka, a kert lélegző csöndje. Szél sem járt, hogy megzörrentse a bokrokat. Vártunk mozdu-latlan.

— Ott! — fogta meg a kezemet Mackó. A kerítés felé mutatott. Most jól hallottam azt a parányi neszt, ame-lyet egy lopózkodó, apró árnyék üthet a fűben, s men-tet utána a finom kondulást, amint valami a drótkerítéshöz verődik. Odairányítottam a kézilámpát.

Már lenn voltunk a kertben, óvatosan lopóztunk előre a sziklák közt az ágyás széléig. Ismét a motoszkálás. Aztán a bokrok alján a kétökölnyi megmozduló kupac, beléveszve szinte a fűbe.

Közelebb léptem. Szorosan a kerítéshez lapulva felénk kúszott az a rejtelmes valami, s az elején tükrözőn meg-csillant a fénysugár.

Káprázik a szemem? Sisakot visel?... Vagy...? Kép-telenség!

Mackó kimondta:

— Kacsacsőrű emlős... nálunk?

Ez járt az én álomtól kótyagos fejemben is: hogyan kerülhetett ide — Ausztráliából?

S mintha felelni akarna, megkondult a dróthoz csapódó fémsisak. Tán két méternyire lehetett. Most már jól fölismerhetővé vált az árnyékban előregördülő szürkésbarna test is.

— Süni! — kiáltott föl Mackó. — Beszorult a feje!

S én már a májkonzerves dobozt is tisztán láttam, a páncélos lovag sisakját, amelyiktől nem látott szegény.

— Hát ezt akarta lerázni!

Aztán Mackó nyúlt ki érte. Abban a pillanatban fölmeredtek a tüskéi. Elég volt az egyiket két ujjal megragadni, hogy vesztig maradjon, a másik kezével meg a kolompot rántotta le róla Mackó.

Ott állt szegény, a rázúduló reflektorfényben, remegve, hunyorogva és értetlenül, mozdulni sem mert. Most megszabadult, vagy végképp fogságba esett?

— Tejet kellene adni neki... — szólaltam meg. — Idegnyugtatónak...

Aztán már Nikolett is fölébredt, kiszaladt, és életében először állt szemtől szemben egy eleven sünnel a csillagos égbolt alatt.

A többi már magunk között beszéltük meg. Olyan volt, mint egy nyomozás. A süni éjszaka jár vadászni. A ház alá gurult májkonzerves doboz szaga izgathatta. Meg akarta kóstolni a benne ragadt maradékot, és az orrára szorult. Azért csapkodta boldogtalanul előbb a betontuskónak, aztán a kerítésnek, hogy lerázhassa magáról. Talán már fuldoklott alatta, levegőt is alig kapott!

Mindez találgatás már. A tejet Nikolett kicsit elcsurántotta mikor elé akarta tenni, s most félig leöntötte, apró szemével hunyorogva kucorgott előttünk a kimerült süni. Tapintatosan hátrább húzódtunk, ő meg

lassan magához térve kibújt a lámpa fényköréből és eltűnt a sötét kertben.

— Nagyon meg volt ijedve... — mondta még mindig elképedten Nikolett.

— Egy kicsit mi is... — ismerte be Mackó.

Visszatértünk a házba. Újra csönd volt, odakinn a hangtalanul lélegző fák, a szálfenyők meg a ház előtt örökdő három cser, a lejtőn a fejüket térdükre ejtő bokrok.

— Képzeld el, mit szólnak majd a barátai, ha elmondja nekik — töprengett Nikolett. Ott ült már az ágya szélén. Ölében a babája. Lassan simogatta a fejét s már hozzá beszélt: — Látod, mik történnek az emberrel...

— Pláne, ha sünnnek született, és titkokat kutat éjszaka a kertben... — jegyezte meg Mackó.

Aztán már hallgattunk, vártuk az álmat, mindnyájunknak a süni járt a fejében. A kolompoló süni, amint kétségbeesetten tévelyeg a ház alatt, megvakítottan a ketős éjszakában, foglyul ejtetten az iszonyú pléhbödönben.

Hát épp ez az, amit ő maga mondhatna csak el. És bizonyos el is mondja a barátainak, ahogyan Nikolett maga elé suttozta. Mert ilyet élő süni még nemigen ért meg!

Két másik süni képzelek el valahol lenni a kert aljában, ahol Kolompolónak az odúja van, s másnap meghívta őket magához, hogy beszámoljon, mi történt vele az éjszaka!

És ez a hiteles történet, amelyben mi hárman mellékszereplők vagyunk csupán: ismeretlen, éjszakai lények, akik ráirányítják a reflektort, letépi róla azt a kongó, üreges valamit, és a végén még le is öntik tejjel. S hogy mit érzett közben? Azt más el nem képzelheti!

A két vendég meg a barátai, megértőn és finoman rőfögnek hozzá.

Csanády János

A hósipkák a hegyeken...

A hósipkák a hegyeken
kötött kis gyapjú gyerekcipkák,
de ők fehérek hidegen
a hegycsúcs-gyerek-fejekon,
s kis buksijukat nem ingatják,
nevetésük nem eleven,
csak a nap mosolyog rajtuk
ragyogva rózsaszínűen,
s egy-egy felhő gomolyog rajtuk,
szigorú szél gyakran simítja
nem rózsás, inkább palaszín arcuk,
s ha mégis elhúzzák szájukat,
kivicsorítják fogukat,
s hull közüle a szikla,
peregnek le a fog-kövek
a patak-ágyásokba:
a víz a követ letaszítja,
s végül a völgyekbe hordja,
kiteríti, s száll belőle,
száll, száll itt is
a hegy üde lehelete.

Simon István

Havas erdő

Az erdő megőszült,
haja hófehér.
Állnak a fák s köztük
barangol a tél.

Sudár törzsek s lengő
fehér koronák,
dereng csak az erdő
a friss havon át.

Mint gyerekek rajza,
kúsza vonalak,
fehér a táj s rajta
sok sötét alak.

Szellőkre, jó tágra
ritkult a vadon.
Magas fák kék árnya
fekszik a havon.

Minden, hová nézel,
jeges, zúzmarás.
S hideg fegyverével
durrog a vadász.

Futna őz, nyúl, róka,
futna, de hova?
Kíséri a hóba
süppedő nyoma ...

Mese

a kisfiúról, aki nem szeretette a mesét

Írta Sarkady Mária

1.

Lajos nem szeretette a meséket. Talán azért, mert Barbara, a kis húga, sokszor nyaggatta:

— Olvass nekem valamiit!

— Majd olvas apa, ha hazajön.

— Ó soká jön. Most olvass!

— Jó. Esetleg Vernét. Nagyon érdekes. Egy feltalálóról szól, aki...

— Nem. Ne azt. Ezt — mutatt Barbara a mesekönyvében egy rajzra.

— Az már a könyökömön jön ki — mérgelődött Lajos. — Mese, mese. Mindig csak mese. És micsoda butaságok. Pontosan ilyen buta kislányoknak valók.

— Nem vagyok buta — húzta sírásra a száját Barbara.

— Nem, nem. Jól van. Ne bögg. Leszokhatnál erről a meséről. Megint ez az idejétmúlt történet: a kisinás, a furkósbot meg a patkó. Nem láttad a tévében, hogy már a Holdra is leszálltak?

— Láttam. És majd én is leszálllok a Holdra — mondta komolyan Barbara. — De most ezt a mesét olvasd.

Lajos fanyalogva olvasta, amikor édesanyjuk hazajött, még akkor is olvasott.

2.

Lajosék a Fészek utcában laktak, és Lajos a Virányos úti iskolába járt. Mindig más-más úton jött ment az iskolába. Megismerte az egész környéket, és minden ház jó ismerőse volt. Különösen azt a fenyőfák közé húzódó titokzatos világot szerette, ahol egyszer még filmet is forgattak, a Hamis Izabellát.

Most arra támadt kedve, hogy a Mese utca felé kerülve menjen haza. „Mese utca... Még a mesének is van utcája, akár Kossuthnak vagy József Attilának. Úgy látszik, a felnőttek is nagyra vannak a mesékkel” — elmélkedett magában. Dúdolva lépkedett, rugdosta az útjába kerülő köveket. Egy kődarabka egy kerítés alá gurult. Lajos már hosszabb ideje ezt a kődarabot rugdosta, nem akart hülsen lenni hozzá. Lehajolt, hogy kikotorássa. A kő mellett, a kerítés közé szorulva, volt egy patkó.

— Hát ez a patkó, hogy került ide? — találgatta Lajos. — Talán amikor a kertet ásták, félredobták, hogy ne legyen útban.

Megpróbálta kiszedni, de a patkó nagyon be volt szorulva.

— A mindenségedet! Most már

azért is kiveszlek — erősködött Lajos. — Legalább viszek Barbarának egy eredeti, mesebeli patkót ahhoz az ódivatú meséjéhez...

S addig huzigálta, amíg a patkó kiszabadult a kerítésből. Közönséges patkó volt. Agyonmarta a rozsdát, és egy görbe szög állt ki belőle. Furcsa egy szög volt. Lajos sok szöveget ismert, mert apukája mindenféle barkácsolt otthon. Az volt a hobbyja. De ilyen szöveget még sohasem látott. Sötétkék színe volt, a feje hatszögletű, a rozsdát csak imitt-amott fogta be. Ahogy kapargatni kezdte a körmével, könnyen lepergett róla a rozsdát, és egészen új szögnek látszott azon a régi patkón.

Letette a patkót a földre, és belepróbálta a cipőjét. De a patkó nagy volt. „Micsoda nagy lóé lehetett — gondolta, mert ahogy ráállt keresztben, mind a két talpával elfért rajta. — Majd apuval átfestjük aransárgára, és felszögezem Barbara polca fölé. Vagy inkább a rozsdát kellene lemaratni róla, úgy még eredetibb lenne” — és le akart lépni a patkóról, de nem tudott. A két lábát úgy odatapasztotta egymás mellé valami, mint a betörők kezét a bilincs. Akkor fordult be az utcába Hohl Pista, az osztálytársa.

— Hohl! Hohl! Gyere ide! — kiabált Lajos. De Hohl Pista arra sem nézett, benyitott egy kapun. Aztán egy férfi ment el Lajos orra előtt.

— Kérem szépen... — nézett rá kérően Lajos.

A férfi nem fordult hátra. Aztán a postás jött. Az idős, sovány, alacsony kis bácsi. A nagy oldaltáska tömve levéllel, szinte egy oldalra húzta a súlya. Lajos megörült. A postás csak segít. Mindig köszönt neki nagy „kezét csókolomokkal”.

— Kezét csókolom, postás bácsi — mondta most is. — Tessék idejönni egy csöppet.

De a postás szótlanul elment mellette. Lajos tanácstalanul állt. Kezde rosszul érezni magát. És akkor kiszóltak a kertből:

— Az az én patkóm.

Lajos minden erejét összeszedte, és úgy kiabált, ahogy a torkán kifért:

— Nem tudok róla lemenni!

A kertben egy fiú állt.

— Ne ordíts annyira — szólt szigorúan.

De Lajossal most már nem lehetett bírni.

— Fogd meg és vigyed! — ordította a fiúnak.

— Nem lehet — mondta a fiú csendesen.

— Én pedig nem tudom visszaadni. Mit csináltál vele, hogy hozzáragadt a cipőm?

— Nem ismerd? — kérdezte a fiú.

— Honnan ismernélek?! — kiabált még mindig mérgesen Lajos.

A fiú közelebb jött.

— Mit bánom én, ne válaszolj. De vidd az átkozott patkódat — mondta Lajos.

A fiú felmászott a kerítésen, és átlendült az utcára. Furcsa ruhája volt, s kalapácsot fogott a kezében. Lajos csak nézte.

— Nahát!

Mert a fiú a kisinásra hasonlított, Barbara régi meséskönyvében.

— Igen. Én vagyok — bólintott a fiú.

— Nem értem — húzta össze szemét Lajos.

— Nem baj — felelte a fiú.

Nagy, ezüstsziürke Mercedes fordult be az utcán. Megállt mellettük. Középkorú, elegáns férfi vezette, aki kiszólt a fiúnak:

— Ő a legújabb barátod?

— Igen — felelte a fiú. — Mehe-tünk.

Lajos megijedt.

— Nem vagyok a barátod. Vidd ezt a vacakot a fenébe, én nem megyek veletek sehová.

De Lajos máris az autóban ült, és nekiindultak sebesen. A Sport Szálló környékén megálltak, és gyalog mentek a Feneketlen tó széléig.

— Mit akarnak velem? Segítség! — kiáltozott Lajos.

Erre többen jártak, mint a Mese utcában, de itt sem nézett rá senki.

— Ne félj — biztatta a férfi. — Nem ismerd engem?

És akkor Lajos, az elegáns férfi helyett, egy régi divatú ruhába öltözött öregembert látott.

— A mesebeli öregember — csodálkozott Lajos.

Az öreg bólintott.

3.

Légzőkészüléket csatoltak Lajosra, a hátára oxigénpalackot, és intettek, hogy most beugranak a tóba. Beugrottak. Zuhantak lefelé, és egy nagy föld alatti alagút nyílása előtt megszűnt a zuhanás. „Ő — mondta Lajos magában —, a föld alatti barlang Verne könyvéből!” Az öregember a fejével intett. Az alagútban úsztak, mint a békaemberek, amíg egy vastag falhoz értek. A falon hen-

ger alakú lyukak voltak. Lajos be-
úszott az egyik lyukba. Most már
nem félt. Határozottan érdekelte a
dolog. A henger végén világosságot
látott. Mögötte becsapódott valami
ajtó, és érezte, hogy a hengerből el-
folyik a víz. Amikor közel ért a vi-
lágossághoz, kinyílt a henger ajtaja.

Az öregember és a fiú egy auto-
mata sikló mellett álltak, ami az
alagút belseje felé mozgott. Leszed-
ték róla a légzőkészüléket, és mind-
hárman a siklóra léptek. „Olyasmi,
mint az új Metró mozgólépcsője —
gondolta magában Lajos. — Vajon
milyen gyártmány?”

Az automata sikló mellett jobb-

ról-balról sok fényes folyosó ágazott
széjjel. Az egyiknél leléptek, és egy
nagy terembe jutottak. A teremben
nem volt senki. Különös terem volt
az bizonyos. A földön, szőnyegek-
sok-sok párna volt szétdobálva. Vi-
rágok kapaszkodtak a falon. Körös-
körül ajtók nyíltak mindenfelé. Nagy
csendesség volt.

— Megérkeztünk! — kiáltotta el
magát az öregember.

Nemsokára négy ajtó nyílt. Né-
gyen léptek a terembe. Két nő, két
férfi.

Az öregember és a kisfiú megha-
joltak.

— Megjöttünk.

Mind a négyen bólintottak. Lajos
is meghajolt, s úgy gondolta, most
be kell mutatkozni:

— Teknyős Lajos vagyok a Virá-
nyos úti iskolából.

— Tudjuk — felelte az idősebb
nő. — De tudod-e, hogy mi kik
vagyunk?

— Fogalmam sincs róla — val-
lotta be őszintén Lajos.

4.

— Lajos! Barbara! Gyertek va-
csorázni! — kiáltott be édesanyjuk.
Lajos öléből leesett a könyv. Fel-
riadt.

— Anyu, miért keltettél fel?

— Mert kihűl a vacsora. Egész
nap dolgoztam. Kétszer melegít-
sem?

— Azt hiszem, álmodtam. Valami
mesét álmodtam. Most nem tudom,
hogy mi lett a vége.

— Pedig te nem is szereted a me-
séket — szölt át Barbara a másik
szobából. — Jól elaludtál rajta, még
a felét sem olvastad el.

— Ezt még elolvashatom neked
hatszor is. De mi lesz az én mesém-
mel?

Lajos édesanyja mosolyogva
mondta:

— Ha nagyon akarod, majd foly-
tatódik az álmod.

MIKI EGÉR IGAZ TÖRTÉNETE

Ötven éve már, hogy egy fiatal amerikai filmrendező a vonaton ült, és azon töpregett: miféle tréfás figurával neveltethetné meg a mozi-rajongó gyerekeket. A rendezőt Walt Disneynek hívták.

A vonatkerekek egyszerre csak ezt kezdték zakatolni:

— Ssiha — siha — kisegér — siha — siha — kisegér...

A mozdonyfűtő is ezt visította: — Kisegééééé!

Walt Disneynek eszébe jutott, hogy amikor még újságrajzolóként dolgozott, papírkosarában éldegélt

egy egércsalád. A legbátrabb cincogó még a rajzasztalra is felszaladt.

— Miért ne lehetne az új rajzfilmem hőse — kisegér? — gondolta Walt Disney.

Úgy rajzolta meg a figurát, hogy az egérre is, emberre is hasonlítson. Elnevezte Mortimernek. A filmgyárban a munkatársaknak azonban nem tetszett ez a név.

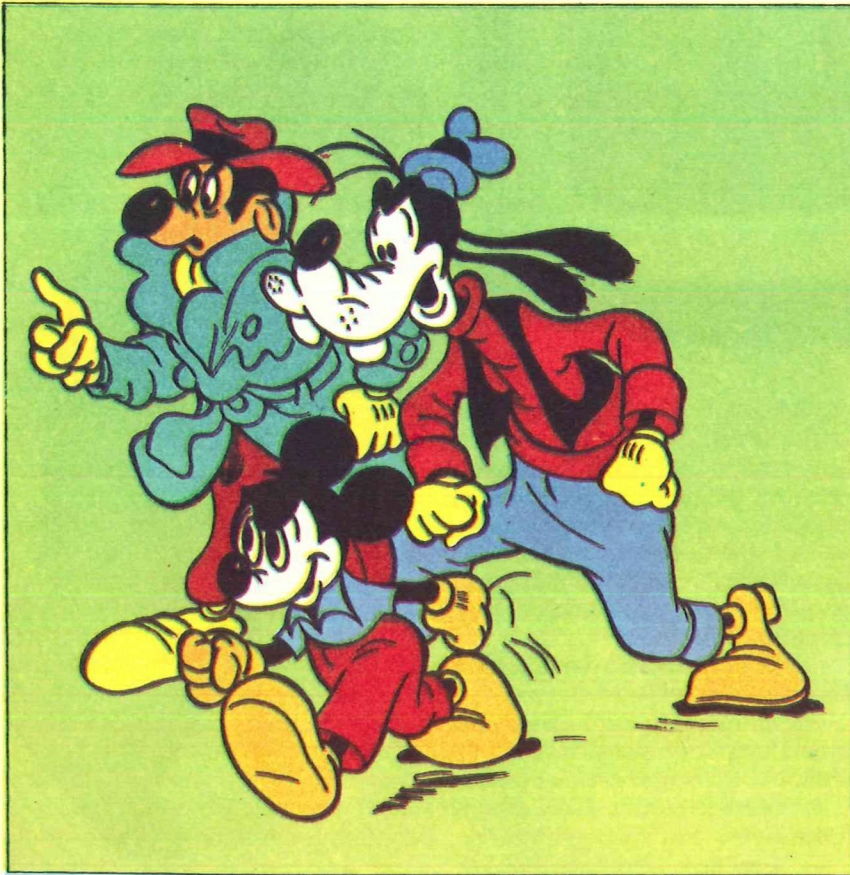
— Túlságosan komolyan hangzik — mondta valaki. — Legyen inkább *Miki*!

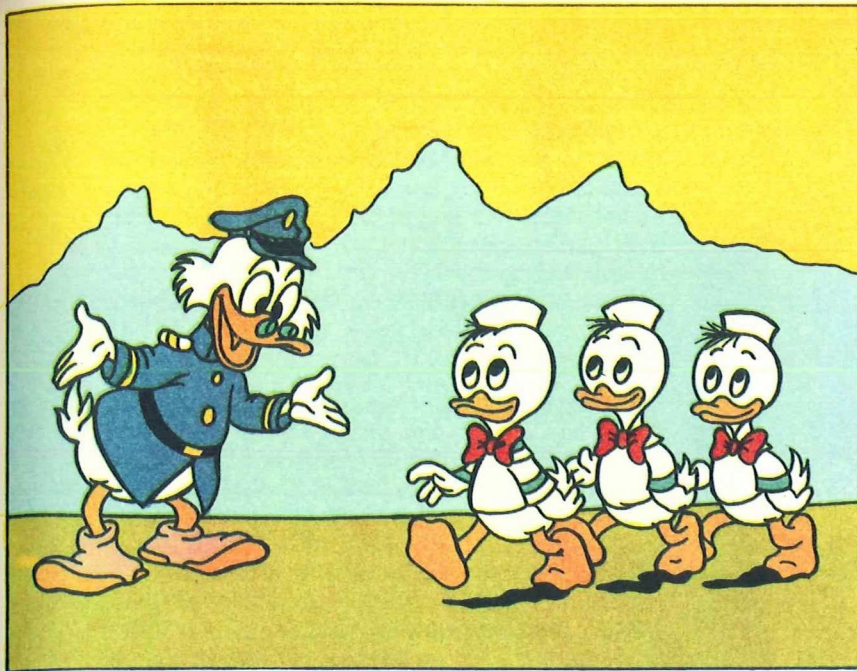
Sok-sok ember munkája kellett ahhoz, hogy végül a mozinézők ta-

lálkozhassanak a vásznon Miki egérrel... ahogy angolul nevezték: Mickey Mouse-zal. (Ejtsd: Miki Mauz.)

Az első rövid rajzfilmet hamarosan követte a többi. Miki jobbnál jobb kalandokba keveredett. És a szerepei? Volt ő pásztor, felfedező, úszóbajnok, cowboy, tűzoltó, taxisoőr, csavargó, halász, biciklista, futballista, feltaláló, bazáros, táborlakó, matróz, boksoló, korcsolyázó, cirkuszi artista, bádigos, patikus, varázsló, vadász, nyomozó, órás, ács, bálnavadász, szabó és bűvészinas. Egyszóval: ő volt az a kisegér, aki nemcsak hogy minden lyukba belefér, hanem mindenütt megállja a helyét.

Agyafűrtabb a rókánál is. Egy ízben például Minnie-t, az egérkis-

lányt úgy szökteti meg a török basa fogságából, hogy virágcserepbe ülteti, zöldre pingálja, s mintha csak valami nagy palántát cipelne, kertészruhában kísétál vele a szabadba.

De vajon miért szerették szerte a világon Miki egeret? Nem csupán a gyerekek; a felnőttek is.

A háborúktól rémisztett, megannyi mindennapi gonddal-bajjal nyomorított emberek örültek, ha látták a náluk is gyöngébb, parányibb egérkét győzedelmeskedni a gonoszokon.

A Miki-filmek eljutottak a föld számos országába. Az Egérnek Ja-

pánban Miki Kucsi volt a neve, Spanyolországban Miguel Ratoncito, Olaszországban Topolino... Afrikában egyes törzsek nem fogadták el az ajándékszappant, ha a dobozon nem volt rajta Miki egér figurája. A világon mindenütt megalakultak a Miki egér klubok, a klubtagok Miki-jelvényt viseltek, Miki-esküt tettek, Miki-dalt énekeltek, és Miki-féle kézfogással üdvözölték egymást. Az Egyesült Államokban ezeröt száz ilyen klub működött.

A német fasiszták azonban nem kedvelték Mikit. Vezérük, Hitler haragra gerjelt, magából kikelve

ordította, amikor meglátta, hogy az egyik Miki-filmben az állatok a német katonák egyenruháját viselik.

A világ leghíresebb egere — méltán nevezhetjük így Mikit — egy cseppet sem volt magányos. Walt Disney filmgyárának rajzolói minduntalan törték a fejüket, hogy érdekesebbnél érdekesebb cimborákat „teremtsenek” a számára.

Így született meg Clarabell, a tehén, Plutó kutya, Chip és Dale, a két pajkos mókus és Donald kacsa.

Amikor Donald először kacszózt a nézők szeme elé, még csak ilyen kurta szöveget kellett mondania:

— Kicsoda? Én?! Ó, nem! Nekem hascsikarásom van.

Később azonban Donald meggyógyult, vagy inkább bátorságot merített, és maga is főszereplője lett jó néhány rajzfilmnek.

Persze, most azt mondhatjátok, Kisdobos-olvasók, hogy elég a mesélésből, „lássuk a medvét” — vagyis hát az egeret. Ne csak újságban, hanem filmen is, ahol futkározik, ugrándozik, kergetőzik, és olykor bizony még a macskát is megleckézteti.

Az az igazság, hogy e filmek régen készültek, nagyrészüket megkopott, és hazánkban alig akad belőlük példány. De talán a tévések, a filmklubok, a mozik előbb-utóbb műsorra tűzik valamelyik Miki- vagy Donald-kalandot.

Most nem tehetek mást, mint hogy felsorolok néhány filmcímet. Próbáljátok elképzelni, és szüleiteknek, barátaitoknak elmondani: vajon miről is szólhatnak a következő filmek:

Miki az emberevők között. Nincs otthon a macska. Miki, a gólkirály. Miki mint pilóta. Miki meg a kutyája.

Egészen bizonyos vagyok: Miki egér nem fog haragudni, ha megtudja, hogy olyan kalandokba kergették, amelyek eddig még sohasem estek meg vele.

Gyárfás Endre

Antalhegyi varázslat- avagy ezt Csilicsala bácsi sem csinálhatná jobban

Még elkel a bundás kabát. Hideg szelek fújnak, de valahol a kertek alján rendezi ruháját világszép március. Körülöttem kukoricaföld. Hőfoltok, köd. Most pedig következzék a varázslat! Csiribi, csiribá! Úgy, ahogyan azt Csilicsala bácsi csinálta!

*

A csupaablak portásfülkéből úttörő lép элем. Karján nagy Ű betű hozza a világ és a látogatók tudomására, hogy ma ő az ügyeletes.

— Mióta jársz ebbe az iskolába? — érdeklődöm.

— Amióta felépült — mosolyogja — vagyis negyedik éve. Tessék csak kinézni! Itt valamikor szántó volt és kukoricaföld.

A lépcsőházban mini őserdő: fikuszok, pálmák, nancsok. Az egyik filodendron felénk bólint.

— Én hoztam — mutatja ügyeletesünk, és betessékel az igazgatói irodába. Ott is valamilyen fáról beszél Pál István igazgató bácsi.

— A Peres utca 1-ben keressétek Győri Sándorékat. Mandarinfát küldenek.

Igen, a központi fűtéses folyosókat szeretik a délszaki növények. Persze, a kukoricaföld kukoricája is délszaki, valamikor Amerikából került át a tengeren!

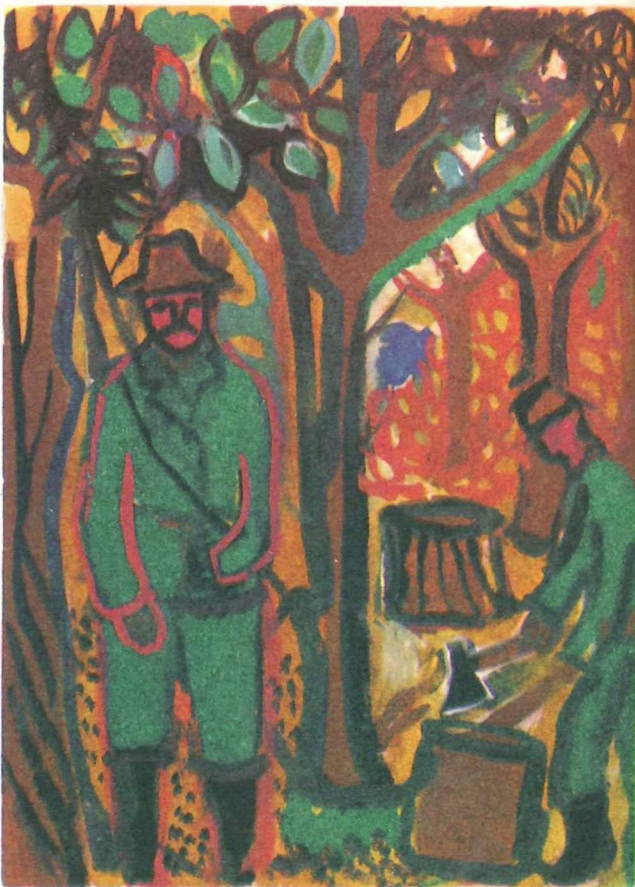
A varázslat — vagyis a tökéletesen modern iskola felépítése előtt — Gödöllő Antalhegynek nevezett részén sokfelé folyt tanítás. Egy tanterem itt, amott, távolabbi épületben a másik. A tanárok siettek, olykor kerékpárral közlekedtek a gyorsaság kedvéért. Meglehet, akkor támadt az az ötlet — az iskolaépítésen kívül — hogy sporttagozatos oktatás legyen majd errefelé?

Kilenc előadóterem, nyolc tanterem, csak délelőtti

tanítás. Úttörőszoba, tantermek között kicsi, osztályfőnöki dolgozók, s egy közös társalgónak használt tanári. Konyha, napközis terem és mindenütt tágasság, üveg, fény. Az úttörőszobát sokszorosítani kellene, hadd jusson minden csapatnak belőle. 1043. Bartók Béla úttörőcsapat, ez a hivatalos gyűjtőneve a 172 kisdobosnak s 225 úttörőnek. Bartók nevéhez híven az épület minden helyiségét néprajzi gyűjtések vagy saját készítésű munkák ékesítik. Tarkavirágú párnák, falvédők, terítők, osztálykönyvborítók. És egy himzett jelmondat a Szarvassá vált fiúk balladájából: „A mi szájunk többé nem iszik pohárból, csak tiszta forrásból”.

Sokarcú az iskola. Sokarcú a csapat is.

Bartók Béla nevében őrzik a szép dalok, népi táncok, a népművészet hagyományát. A régi, szétszórt tantermű, Damjanich utcai iskolához kapcsolódva — az új is úgy szerepel a köztudatban, hogy Damjanich iskola! — a nemzetközi barátságot ápolják. Köztudott, hogy Damjanich János, az 1848-as szabadságharc hős tábornoka rác volt — azaz délszláv. Felesége az évszázad elején a szomszédos utcában élt. A barátság-hagyományok Pozsony testvérvárosához kapcsolódnak. Évente a balatonlellei járási táborban 30—40 pozsonyi kisdobos és úttörő tölti a nyarat, s viszont, gödöllői gyerekek utaznak Szlovákia fővárosába. Igen jó kapcsolatuk van a csehszlovákiai Tyn nad Vltov-val. Hegyes-völgyes szép vidéke előbukkan a gödöllői gyerekek álmaiban. Tanuláson, csapatmunkán kívül jó, ha az, aki a csapat képviselőjében utazik, énekhez, hangszerhez is ért. Hiszen az ilyen nemzetközi barátság-táborokban a záró tábor-tűznél szinte kötelező a műsoros búcsú! És ha már itt tartunk, a dalnál, muzsikánál, hadd mondjam el, hogy sok itt a sötétbőrű, feketehajú, parázsszemű, néha ide-

gen nyelven szóló gyerek. Albert Mari tanár néni és csapatvezető pajtás észrevételemen, bizony, mosolyog. Elmondja, hogy itt, a gödöllői Antalhegyen és környékén, és ebben a szép iskolában is sok a cigány gyerek. Szüleik dolgos emberek. Új házakban élnek, van aki most épít éppen OTP-kölcsönnel. Követendő, szép példa az, hogy ha egy cigánycsalád nagy munkába kezd, akkor a teljes sógorság-komaság összefog, és segít neki. Mindig annak, akinek éppen kell. Ezt a gyerekek magukkal hozzák otthonról, és pajtásaiknak, barátaiknak őszinte szeretettel segítgetnek. A nyolcadikat végzetek közt éppen úgy akad technikus, gépirónő, ahogy a „magyarok közt”. Ma már szégyennek tartják, ha valaki kerüli a munkát. Az ilyet kiközösítik. A gyerekek között meg éppen nincs különbség, legfeljebb az, hogy könnyebben jár táncra a cigányok lába, nótára a szájuk s hogy a magyar nyelv mellett sokan a cigányt is beszélnek.

Nos, említettem, hogy sporttagozatos az iskola. Itt készülnek fel a jövőendő öttusázói! Ehhez pálya is kell, s a pályák nem nőnek ki a kukoricaföldből, csak akkor, ha munkával elővárásolják. A Betonútépítő Vállalat félmillió forintnyi társadalmi munkát végzett. Hej, de sok szabad szombat, kommunistaszombat, talicskával elhordott föld, feltört tenyér, megroppant derék, izomlázás váll mesélhetne erről! A patronáló Gépgyár KISZ-esei is kitétek magukért, csakúgy, mint az incsői fatelepiek. Négysávos, kétszáz méteres futópályát, hatsávos, százméteres futóegyenest készítettek. Fákat, bokrokat ültettek, gyepesítettek, ahogy ez ilyen szép iskolához illik.

Ha azt hallom, hogy GEAC, új bolygó jut az eszembe. Pedig ez a Gödöllői Egyetem Atlétikai Clubja. Innen jönnek az edzők. Ide járnak naponta úszni és atletizálni a jövőendő bajnokok. Lovagolnak is. Ugyancsak az egyetem pacijain. Őseink híres lovasok voltak, huszáraink gyors vágtaírók regéket meséltek. Sok történet őrzi lovasnak és lovának szinte baráti kapcsolatát. A szeretettel nincs baj Gödöllőn sem. Vass Peti negyedikes kisdobos akár egész napját lóháton töltene. Priger Karcsi viszont a vizet jobban kedveli, nagyon szeret úszni. Meglehet, valamelyikük egyszer átveszi a híres magyar öttusázók helyét. Ez is cél. De az is, hogy edzett, egészséges emberek legyenek.

Most pedig figyelem! A Hírharang jelentkezik, nevéhez illően harangzúgással. A Hírharang az iskolarádió. Időnként csodálatos történeteket harangoz. Például olyat, mint a negyedikes kisdobosok és a Kék nyakendőért ügyködő elsősök közös kirándulása. Tulajdonképpen akadályverseny volt ez, de nevetőversenynek is mondhattuk volna, olyan vidámra sikerült. A Babati erdőben jártak. Összesen öt állomás tarkította útjukat. Legnagyobb sikere a mocsárjárásnak volt. Igaz, nem volt ott sem járás, sem pedig mocsár, csak két rajzlap. Azt úgy kellett a láb elé helyezni, hogy rajzlapra lépjen az ember, ne pedig melléje, az elképzelt süppedékbe. Nem is olyan könnyű, ha megpróbálja az ember, pedig mocsárjárás nem szerepel az öttusában.

*

Hogyan mondta a varázsmondókát Csilicsala bácsi? Három év, négy év — hókus-z-pókusz — és a kukoricaföldön gyönyörű iskola nőtt. Nem varázslatból, hanem munkával. Antalhegy — kétszintes házak, némelyikük még vakolatlan. Kicsit olyan ez, akár a mi világunk: valami új, valami szép mindig készül benne.

Joó Katalin

A rajzokat **Horváth Mária és Desits Anikó** ajkai úttörők készítették

L. Kapuvári Lídia

Mondóka

Üvöltöztem teli-szájjal,
nem törődve semmi mással:
„Cigányok! Zsiványok!
Zsiványok a cigányok!”

Az osztály röhögött,
füzettel, könyvvel
csapkodta a padot. —
Kórusban biztatott.

Gazsi csak állt, tágranyílt szemmel,
aztán megindult lassan kifelé.
Én akkor nem mentem utána,
és többet nem jött iskolába.

Meg kell keresnem...

Dobra verjük

Kanizsa József

CINKE

Kipp-kopp!
Ki kopog?
Csak a cinke
kopogott.

Kipp-kopp
-kopogak,
segítetek,
megfagyok!-

Hu-hu-hu!
Melengetem,
kicsi cinkét
megetetem.

Viki barátai. Ugye, ismeritek a CIMEA-t, a nemzetközi gyermekszervezetet és a CIMEA-gyereket, Vikit? Keressétek elő a Kisdobos 1978. februári számát, felfrissíthetitek belőle ismereteiteket. Csak azért emlékeztetünk rá, mert örömhírt kaptunk az ország első CIMEA-klubjáról, a gyömrői 4. számú Jelky András Úttörőcsapat pajtásaiból alakult közösségről. A béke, barátság, szolidaritás jegyében működő klub nemrég kapta meg az Országos Béke-tanács Elismerő Oklevelét. Kitüntetésük alkalmából mi is gratulálunk és sok örömet, sikert kívánunk a klubnak, amely a gyömrői Ságvári Endre Úttörő-házban talált otthonra.

Közösen gyermekeinkért! Ez a neve annak az akciónak, amelyet Fót nagyközség társadalmi és tömegszervezetei, üzei és intézményei szerveztek, és meg is valósítanak a Gyermekek Nemzetközi Éve alkalmából. A példa kedvéért említünk meg néhányat vállalt feladataikból. „Minden úttörőcsapatnak saját szobát vagy otthont létesítünk. A napközi otthonoknak és úttörőszobáknak játékokat juttatunk. Sportudvarokat, új játszótereket alakítunk ki, és megnyitjuk sportpályáinkat a gyerekek tömegei előtt. A színház- és múzeumlátogatáshoz autóbust, a művelődési ház és a szakkörök foglalkozásaihoz felszereléseket adunk. Felhívjuk az ország valamennyi községének, városának üzeit, termelőszövetkezeteit, társadalmi és tömegszervezeteit, hogy hasonló összefogással segítsenek megteremteni gyermekeink hasznos, kulturált és egészséges szabadidő-eltöltését.” Vajon a ti lakóhelyetek felnőttjei csatlakoztak-e már ehhez a felhíváshoz?

A trombitás. A Zala megyei Pálóczi Horváth Ádám Zeneiskola nemrég megrendezte az első Lubik Imre országos zeneiskolai trombitaversenyt. A tatai zeneiskola tanulója, Végvári Zoltán, kilencéves kisdobos sikeresen szerepelt a Veszprémben megrendezett területi selejtezőn s bejutott az országos verseny döntőjébe. Reméljük, hogy csapata kisdobos őrsében megfűjták tiszteletére legalább a papírtrombitákat!

Rókaadászat. Dunaújváros úttörőelnöksége nemrég különös vadászatot rendezett a város csapatainak. Az őrsök az iskolájuk környékén elrejtett róka figurákat ejthették el. A városban ugyanis igazi rókák éppen nem tanyáztak, meg aztán az igazi rókákra nem lehetett volna ráírni a vadászathoz tartozó kérdéseket. A kérdések a KMP, a Komszomol és a KISZ történetéről faggatták a vadászokat. Mint hírlik, néhányan mellélöttek a vadászat, de ők is egyetértettek abban, hogy a vadászat telitalálat volt a kóborötletek vadászatán.

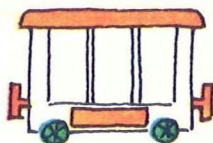
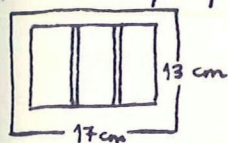
Navlacskepe — kucsma kucsman (jugoszláv játék). Régi szerb gyermekjáték, abból az időből, amikor a parasztyerekek még mind hordták a jellegzetes szerb kucsmat. A játékban a kucsmatját mindenki leveszi, és egymás hegyébe a földre teszik; úgy tehát, hogy egyik kucsmat a másikba húzzák. Minthogy legalább nyolc-tíz gyermek játszik, egész kucsmatorny alakul ki ily módon. A résztvevők most körbeállják a kucsmatornyot, megfogják egymás kezét, és valamilyen irányba megindulnak. Menet közben az egyes kör-részek igyekeznek a többieket elhúzni oly módon, hogy azok a kör középpontja felé kerüljenek. A cél: valakit olyan erősen elrántani, hogy a kucsmatkat feldöntse. Ha ez sikerül, a játéknak vége van, és az a játékos, aki a kucsmatkat feldöntötte, vagyis, aki a leggyöngébb volt, büntetést fizet. A büntetést a játékosok határozzák meg, és az általában hasonlít a mi zálogkiváltó játékunknál szokásos feladatokhoz.

(Lukácsy András: Népek játéka c. könyvéből)

Farsangi álarcvariációk, mellékletünk elkészítésének módja. Az alap-álarc a sárga rajz. Vágd ki a szemek helyét, fúrd ki a kis lyukakat és fűzz bele zsinórt, hogy a fejedre kötözhesd. Óvatosan vágd ki az A—B—C—D feletti fekete csíkokat. Ezeknek a nyílásoknak az lesz a szerepük, hogy az „orrot” a betűknek megfelelő helyen bedughasd. Így hol répaorr, hol csőr, hol doboz orr cserélhető az álarcodon. Ha magát az álarcot három példányban elkészíted, mindegyikre egy-egy orrot fel is ragasztasz, ki ismerne fel a jelmez-bálon, ha felváltva más-más álarcban jelensz meg; főleg akkor, ha ezek min-tájára még más orrot, esetleg fület vagy vattából szemöldököt is készítesz. Jó mulatást!

SEGÍTSÉG! Mit csináljunk a Nemzetközi Gyermekév farsangján? Jelmegkészítésre már nincs idő. Kedves Paprika, Coffi, Juli-Puli és Pocak, **SEGÍTSETEK!** 3. b

Kedves ismeretlen 3. b! Először is díszítsétek fel a termeket! Vágjátok ki papírból vasúti kocsikat.

Tegyetek az ablakok mögé egy-egy színes képeslapot. Állítsatok össze vonatokat országok vagy földrészek szerint. Olyan lesz, mintha ti is utaznátok! Csak ne feledkezétek meg a villanymozdonyról!

Paprika

Kedves harmadikosok! Szerezzenek egy felfújható labdát, és rajzoljátok rá filctollal a földrészeket. Ezzel a labdával mindenki játszhat - de aki leejti, kiáll. Az az öt

gyerek nyer akik utoljára maradtak.

Ők lesznek az öt földrész.

Coffi

3. b! Ne fájjon a szívetek a jelmegbál után, meg lehet csinálni "kicsiben". Vegyetek néhány csomag szép, színes papírszalvétát, hurkapálcát és 20 szem diót. A

diót tűzzétek és ragasszátok a hurkapálcára, ez lesz a fej. Papírszalvétából vágjátok ki a ruhát. Egy-egy nép rövidke tánct, énekét, versét a bábok remekül el tudják játszani. Ők

mutassák be a nemzetközi műsort! Szeretettel ajánlja: Juli-Puli és a kis JULI-PULI

En persze mindig a pocakomra gondolok. Ezért az jutott eszembe, hogy készítsétek nemzetközi büfét. Találtok az üzletben görög narancslevet, iraki datolyát,

francia draxsét, kubai narancsot, lengyel sós keksz - és sok-sok magyar Sport szeletet, mert az a kedvencem. Pocak

IRTÓ JÓL SIKERÜLT A FARSANG! KÖSZÖNJÜK! 3. b

Bányászzenekar. Szalay Attila 1. oszt. tan rajza,
Tatabánya 4. sz. iskola

Postafiók 100

Napsugarat és szívet szavaztunk meg Baczkó Katalin harmadik bés kisdobosnak (Ercsi, Erkel F. u. 2. 2451). Előrelátó módon máris készülnek a

tavasza: „Egy parkot raktunk rendbe. A fák körül a földet kapával fel lazítottuk, hadd nyelje a nedvességet, annál nagyobb árnyékot ad majd

tavasszal és nyáron. A rózsákat még az őszi megkapáltuk, télire meg betakartuk. A fűből összegyűjtött szemetet és a száraz leveleket pajtásaimmal elégettük. Munkánk hasznának, hogy az idős emberek olvashatnak, sakkozhatnak majd ezen a szép, csendes helyen. Mi, gyerekek is játszunk a kis parkban. Rajunk tiszteletbeli kisdobosa időnként meglátogat bennünket. Sokat mesél a gyermekkoráról és arról, hogyan lett a Pártnak tagja.”

Égésen rendkívüli híradást kaptunk Tatáról. Közzétesszük, hátha akadnak követők!

„Hárman vagyunk testvérek: 13, 9 és 8 évesek. Elhatároztuk, hogy alapítunk egy őrset. Minden okunk megvan arra, hogy a nevünk »Ügyes kezek őrse« legyen! Tulajdonképpen csatakiáltást akartunk készíteni a legkisebb hazai őrsek, amikor versike kerekedett belőle. Ha már így történt, rajzokat is készítettünk mellé, s így mutatkozunk be a KISDOBOSnak! — írta Vasi Gabriella (Tata II., Gombkötő u. 17. 2890). Mellékletként minikönyv alakú beszámolóját is elküldte az őr. Jelképük egy kéz rajza, szorzójel és a hármas szám. Vagyis háromszor is ügyes kezek! Sokféle őrsről hallottunk, szakőrsről, lakóterületi őrsről — de családival most találkozunk először! Meglehet van vagy lesz több ilyen még?

Most pedig egy farsangi őrset mutatunk be. Nevük Olimpia, őrsvezető-helyettesük Kitzinger Zsuzsa (Budapest, Hunyadi M. u. 35. 1116). Az Olimpia őrben vannak, akik mást szeretnének csinálni, mások szeretnének lenni. A játékfelelős Debreceni Móni inkább mókamester, Vasuti Judit a mókamester viszont nőtafaságra áhítozik. Azért nincs semmi baj, Vajda Jutka a tisztaságfelelős változatlanul tisztaságfelelős akar lenni. Elérte, hogy osztályukat felirat ékecsíti: SZÉP TISZTA OSZTÁLY szöveggel. Kelemen Móni a pénztáros viszont tudja, hogy tíz forinthoz sok tízfilléres kell. Rápczik Zsuzsi a vöröskeresztes, és az a feladata, hogy ha valaki elvágja az ujját, akkor ő köti be. Szerencsére, eddig nyugdíjban volt — nem kellett a tisztaságát gyakorolnia.

Azon gondolkodtam, hogy ha az Olimpia őr tagja lennék, vajon milyen tisztségre választottak volna meg, s örömmel végezném-e vagy csak éppen hogy? Nálatok hogy van ez? Érdekelne!

Ferkai Loránt: Láncok és fityegők

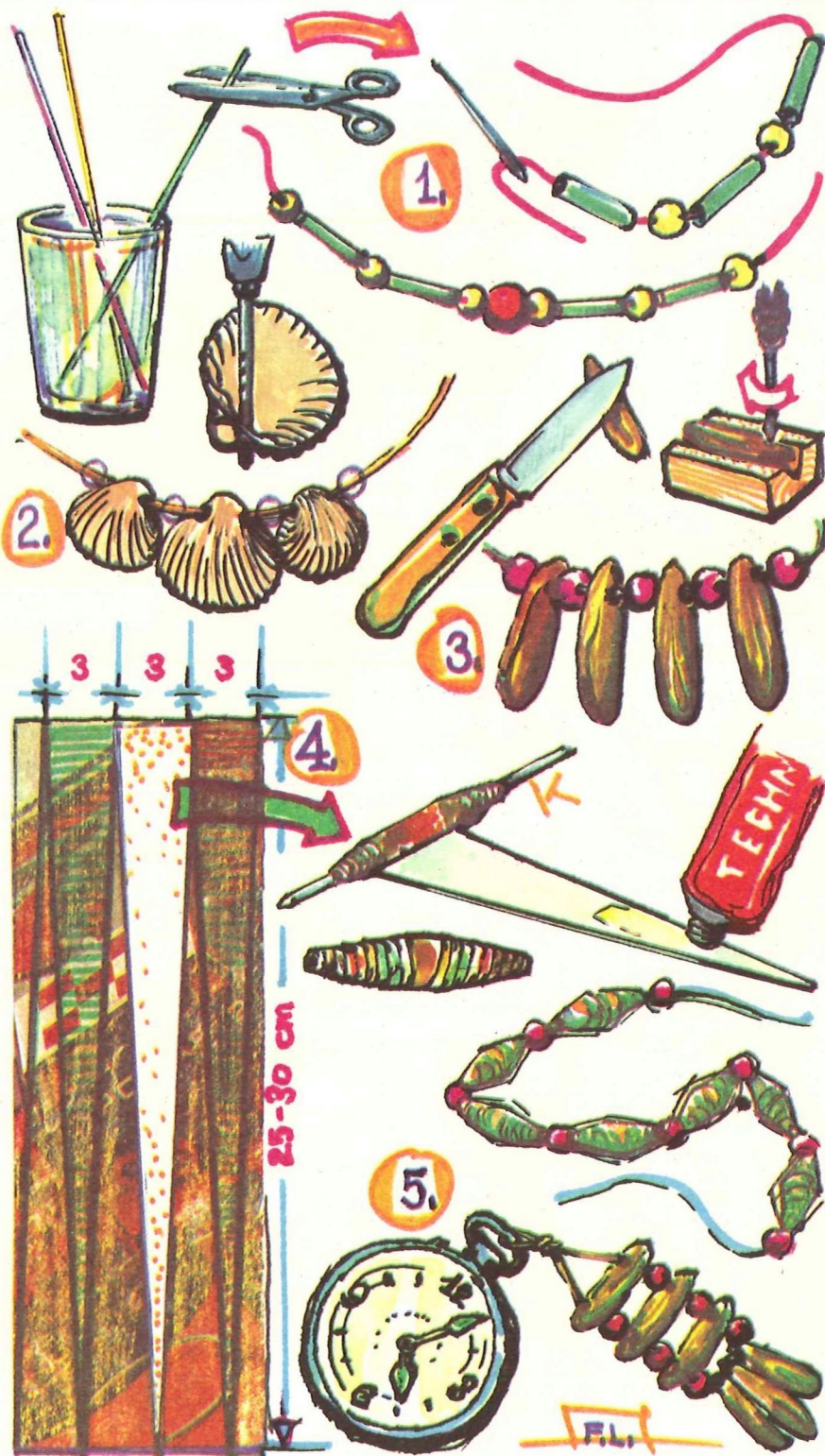
Műanyag szívószálból vágj kétcen-
méteres darabokat és azokat fűzd
fel egy vastagabb, színes fonálra
(1. ábra) s kész a nyaklánc magad
vagy babád részére. Szébb lesz, ha a
hosszúkas szemek közé gyöngyöket
vagy átfűrt magokat fűzöl, sőt apró
gombocskák is megfelelnek, de mi-
vel azokon két lyuk van, ez esetben
kettős szálát használj.

A nyaralásból hozott vagy ismer-
rösöktől kapott kicsi tengeri kag-
yókkal senki sem tud mit kezdeni,
pedig két ponton átfúrva és fonálra,
bórszálla fűzve ebből is csinos nyak-
lánc lehet (2.). Ha két egymásra illő
darabod is van, azokat összeragasztva
függesztheted fel.

Érdekes nyakláncot készíthetsz da-
tolyamagokból. A megszártított és
késsel tisztára kapargált magokat ék
alakban bevágott radírgumira he-
lyezve fúrd keresztül, majd — ugyan-
csak gyöngyökkel váltva — fűzd fel
(3.). A sorrendet tetszésed szerint
variálhatod; kerülhet mindig két-
két gyöngy vagy két-két datolyamag
is egymás mellé. Elöl középen akár
három is, a legnagyobbak.

Kicsit több munkával jár, ha a
„gyöngyszemeket” saját magad állí-
tod elő. Keríts egy fényes papírra
nyomott, minél színesebb-tarkább
képesújságból, divatlapból, reklám-
füzetből kivágott lapot. Fontos, hogy
vastagabb és fényes, színes legyen.
Rajzolj a lap legváltakozatosabb részére
hosszú, hegyes, háromszög alakú
„nyelveket” (4.). A szélesebb végük-
nél 3 centiméteresek legyenek, hos-
szuk 25 vagy 30 cm. A hosszabb
nyelvből kövérebb gyöngy lesz. Most
szerezz 2 milliméter vastag horgoló-
tűt vagy kötőtűt (K), (vastagságuk
rájuk van írva) és sodorgasd-teker-
gesd rá a „nyelvet”, jó szorosan.
A nyelv hegyes végét ragasztódd meg
és simogatással illeszd a helyére.
Az így készült hosszúkas gyöngyöcs-
két azonnal lehúzhatod a tűről, hogy
következő elkészítéséhez kezdhes.
Hat-nyolc darab már elég egy nyak-
lánchoz, annál is inkább, mert ezt is
gyönggyel vegyítve fűzöd majd fo-
nálra. Ha kétsoros gyöngyöt akarsz,
úgy csinálj többet. Egy biztos: na-
gyon mutatós lesz!

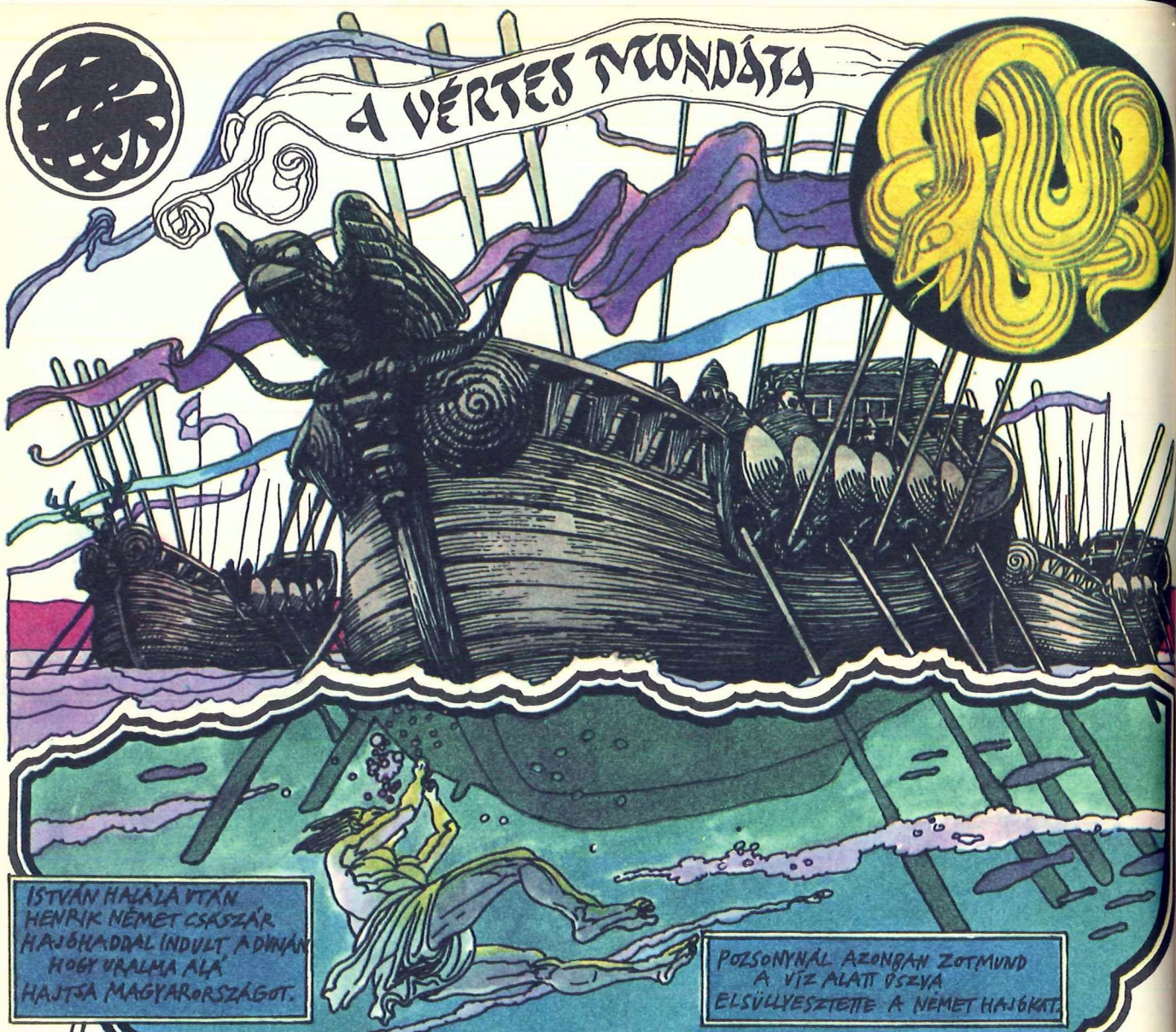
Hogy a fiúk se maradjanak ki a do-
logból, az 5. ábrán bemutatunk egy
datolyamagból készített zsebóra-
fityegőt. Ha nincs ilyen órád, a fitye-

gőt akkor is megcsinálhatod kulcs-
tartóra, egy kis iránytűre vagy érem-
re függesztve. Mint a rajzon látszik:
minden mag két helyen lett átfúrva.
Ugyanilyen módon karkötőt is ké-
szíthetsz. Nemcsak magból, sodrott
papírgyöngyből is. A datolyamagot

egyébként édesapa vagy nagypapa
láncán tüzesített szeggel is átéget-
heti, te azonban ne játssz ilyesmivel,
mert az égési sebek nagyon fájdal-
masak! És akkor elvesz a szép cse-
cebecse fölötti öröm!

A VÉRTES NYONDÁJA

ISTVÁN HAZALÁTÁN
HENRIK NÉMET CSÁSZÁR
HÁJÓHADDAI INDULT ADIVÁN
HOGY URALMA ALÁ
HAJTSA MAGYARORSZÁGOT.

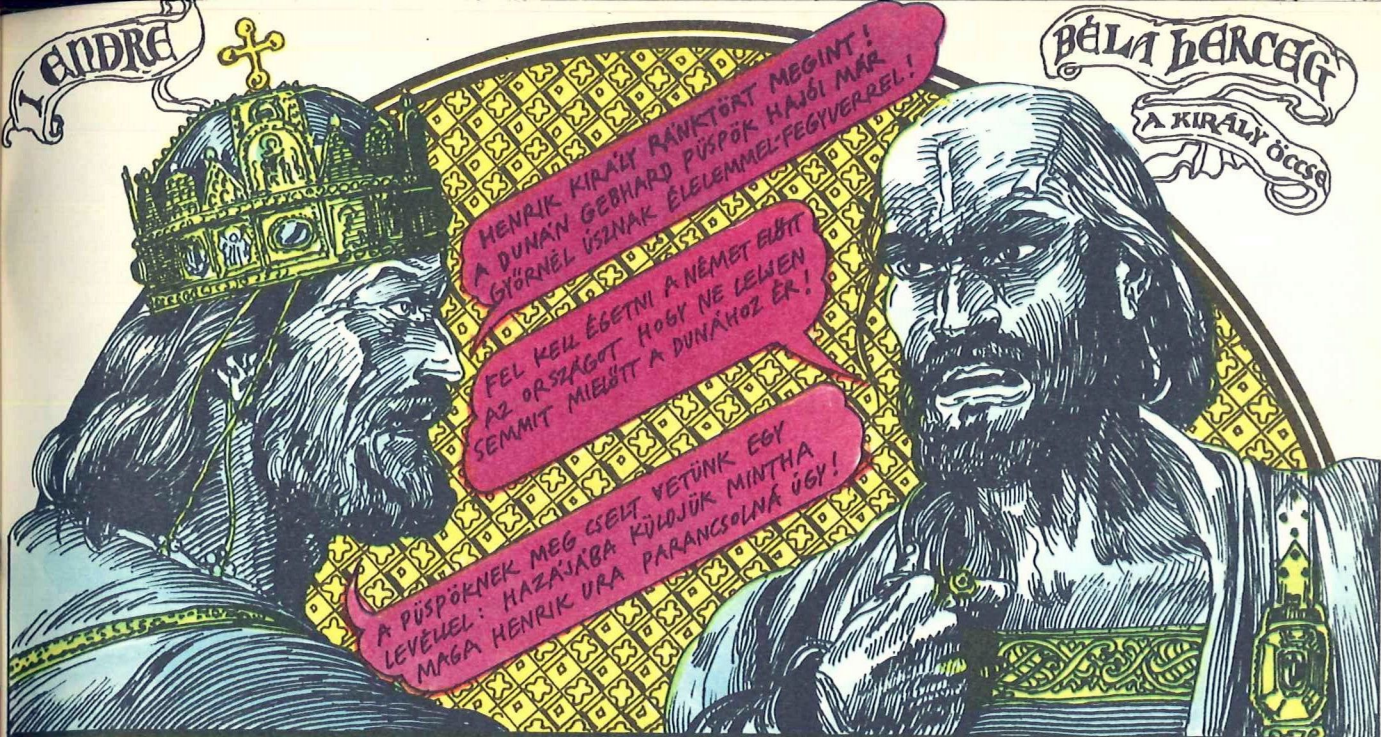
POZSONYNAL AZONBAN ZOTMUND
A VÍZ ALATTI ŐSEYE
ELSÜLYESZTETTE A NÉMET HAJÓKAT.

A VÁRATLAN VERESÉG NEM VETTE KEDVÉT
FEKETE HENRIKNEK: A KÖVETKEZŐ
ESZTENDŐBEN NAGY SOKASÁGÚ
HARCOSSEL ISMÉT
MEGTÁMADTA A GYENGÉNEK VÉLT
MAGYARORSZÁGOT.

ANDRÉ

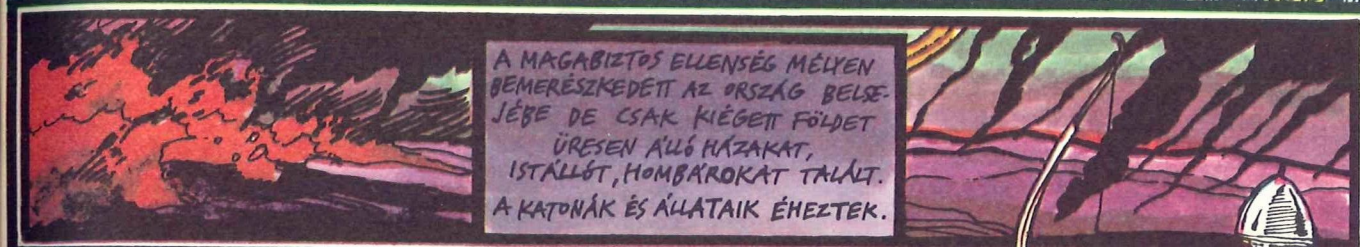
BÉLA HERCEG
A KIRÁLY ÖCCSE

HENRIK KIRÁLY RÁNKÖRT MEGINT!
A DUNÁN GEBHARD PÜSPÖK HAJÓI MÁR
GYÖRNÉL ÚSZNAK ÉLELEMMEI-FEGYVERREL!

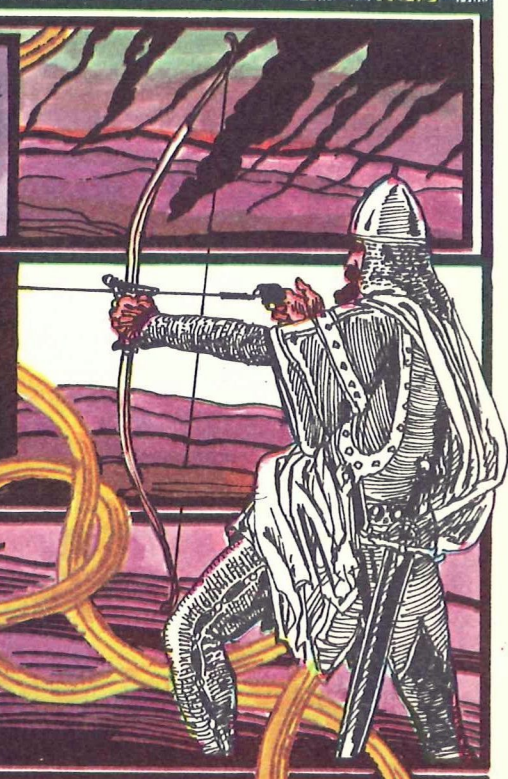
FEL KELL ÉBÉRTNI A NÉMET ELŐT
AZ ORSZÁGOT HOGY NE LEJEN
SEMMIT MIELŐTT A DUNÁHOZ ÉR!

A PÜSPÖKNEK MEG CSELT VETÜNK EGY
LEVÉLSEL: HAZÁJÁBA KÜLDJÜK MINTHA
MAGA HENRIK URA PARANCSONÁ ÚGY!

A MAGABIZTOS ELLENSÉG MÉLYEN
BEMERÉSZKEDETT AZ ORSZÁG BELSE-
JÉBE DE CSAK KIÉGETT FÖLDET
ÜRESEN ÁLLÓ HÁZAKAT,
ISTALLÓT, HOMBAROKAT TALÁLT.
A KATONÁK ÉS ÁLLATAIK ÉHEZTEK.

A MAGYAROK ÉJSZAKARÓL-ÉJSZAKÁ-
RA ZAKLATIAK NYILAIKKAL S PÁNY-
VÁT VETETTEK RÁJUK.
A SÍRBAK AMIT HALOTTNAK ÁSTAK
ÉJSZAKÁRA ÉLŐ BÜT ÉS AMIT
ÉJSZAKA ÉLŐNEK ÁSTAK
NAPPALRA HALOTT FOGLALTA EL

HENRIK MIKOR A DUNÁHOZ ÉRT ÉS HAJÓ-
HADÁNÁK HÜLT HELYET SEM LEJTE, SIETVE
BÉKÉT KÖTÖT A MAGYAROKKAL.

KATONÁI VÉRTJEIKET, SÁTRUKAT, FEGYVERUKET
HATRAHAGYVA FUTOTTAK KI AZ ORSZÁGBÓL.
AZT A HELYET PEDIG Ahol EZ TÖRTÉNT
A MAI NAPIG VÉRTES HEGYÉNEK NEVEZIK.

6 Februári fejtörő

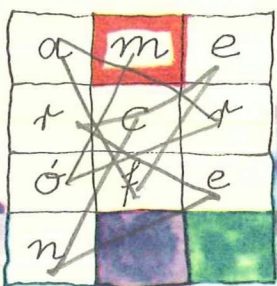
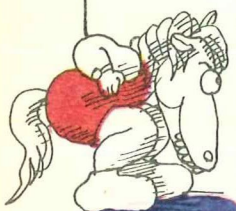
Titkosírás

Írjátok le az abc betűit sorban (a hosszú magánhangzókat is). Minden betű helyett vegyétek a 4. helyen előtte állót. Pl. d helyett á-t, f helyett cs-t, b helyett z-t. Így írtunk le két szót. Olvassátok el! Vigyázzatok, ha írni akartok balra, ha olvasni, jobbra kell számolni a betűket.

U F J Ű K H M Ö F Á N Y

Lóugrás szerint

olvassátok össze a betűket, egy kedvelt író nevét kapjátok.

Ellentétek

Írjátok be a bal oldali szavak ellenkezőit és kezdőbetűiket függőlegesen olvassátok össze.

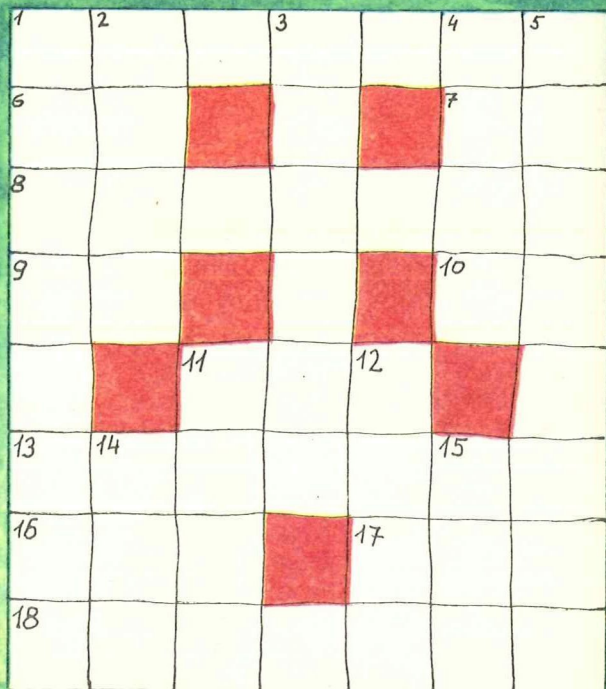
FEHÉR	Fehér
FELSŐ	Also
GYAKORI	Ritka
ÉRDES	Sima
A'RADÓ	Apado
FÉRFIAS	Nőies
SIMA	Gyáva

Keresztrejtvény

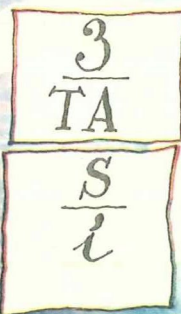
Vízszintes: 1. Nagy sas. 6. Erdő eleje. 7. Mutatószó. 8. Nem szívódik be a víz. 9. Lóg mássalhangzó. 10. Sajt fele. 11. Szófav. 13. Gondozom a kertet. 16. Fiúnév. 17. Lánynev. 18. Halk beszéd.

Függőleges: 1. Élvezetes. 2. Nem fiatal. (Ék.hiba) 3. Egészen fiatal, fejlődésben levő. 4. Étel, a középső betű hiányzik. 5. Érdekesítő. 11. Görbevonalt. 12. Nem kell több. 14. ÜDU. 15. Lánynev, ékezcserével.

A keresztrejtvényből küldjétek be a vízszintes 1., 8., a függőleges 1. és 5. megfejtését.

Kép- és betűrejtvények

E hó végéig küldjétek el levélben a decemberi, januári, és februári megfejtéseket. Ne felejtsetek leveletekre beragasztani a rejtvenyoldal sarkán levő 4, 5, és 6-os számokat. Mint már a szeptemberi számból tudjátok, amelyik hónap megfejtése hibátlan, azért a szabadságharccal kapcsolatos festményekről készített képet küldünk. Akinek mind a három megfejtése hibátlan, kap még egy 2-es számú kartont is. Ezt gondosan őrizzétek meg az év végéig! **Figyelem!** a decemberi keresztrejtveny szövegéből egy sor kimaradt. Aki emiatt nem tudta megfejteni a vízszintes 25-öt, annak segítünk: hócsata.

Felvidéki András rajza

kisdobos

A Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja XXVIII. évf. 2. sz.
Szerkesztő: Kelemen Sándor

Levél cím: Kisdobos szerkesztősége, 1502 Budapest, Postafiók 100. Telefon: 660-162
Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: dr. Petrus György
Kiadóhivatal: 1374 Budapest VI., Révay u. 16. Telefon: 116-660. Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben
és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI) 1900 Budapest V., József nádor tér 1. közvetlenül
vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámára.

Megjelenik évenként tíz alkalommal.

Előfizetési díj 1 évre 50,— Ft, I. félévre 30,— Ft, II. félévre 20,— Ft, negyedéves előfizetés nincs.
Készült a Kossuth Nyomdában. 78.1004. Felelős vezető: Monori István vezérigazgató

INDEX: 25.442

HU ISSN 0450-3287

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
A címloldal **Földes Szilvia** 4. oszt. tan. munkája,
Budapest, Horváth Mihály téri ált. isk.

